

**UCHWAŁA NR XXX/183/2021
RADY GMINY TURAWA**

z dnia 15 kwietnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia "Planu Odnowy Miejscowości Kotórz Mały na lata 2021-2028"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.), Rada Gminy Turawa uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Plan Odnowy Miejscowości Kotórz Mały na lata 2021-2028” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Turawa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Turawa

Robert Sobczyk

Załącznik do uchwały Nr XXX/183/2021
Rady Gminy Turawa
z dnia 15 kwietnia 2021 r.

GMINA TURAWA
WOJEWÓDZTWO OPOLSKIE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
KOTÓRZ MAŁY
NA LATA 2021 – 2028

Kotórz Mały, 2021

SPIS TREŚCI

I. I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW	9
IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON (ANALIZA SWOT)	11
V. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ.....	13
1. SZACUNKOWY KOSZT ZADAŃ ORAZ POTENCJALNE ŹRÓDŁO ICH FINANSOWANIA.....	13
2. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ.....	14
VI. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU	15

I. Wstęp

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Plan Odnowy Miejscowości, to dokument planowania rozwoju na najniższym szczeblu, czyli na poziomie sołectwa. Ma on pobudzać mieszkańców danej miejscowości do wspólnego działania na rzecz rozwoju swojej małej ojczyzny. Polska wieś potrzebuje trampoliny cywilizacyjnej, aby osiągnąć poziom średniej europejskiej i wszelkie programy inwestycyjne, wspierające polepszenie sfery socjalnej są tutaj najbardziej potrzebne i stanowią podstawę wszelkich planów rozwoju wsi.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. W 2009 roku opracowano pierwszy „Plan Odnowy Miejscowości Kotórz Mały na lata 2009-2016”. Od tego czasu Odnowa wsi, jako metoda rozwoju obszarów wiejskich, została dość szeroko rozpropagowana, a województwo opolskie ma już swoich naśladowców.

Odnowa wsi przesunęła odpowiedzialność za przyszłość społeczności lokalnej na nią samą. Zachęca do inicjatywy i aktywności oraz sprawia, że to właśnie lokalna społeczność staje się motorem napędowym przemian w swoim środowisku.

Jednak proces odnowy wsi nie jest możliwy bez planowania.

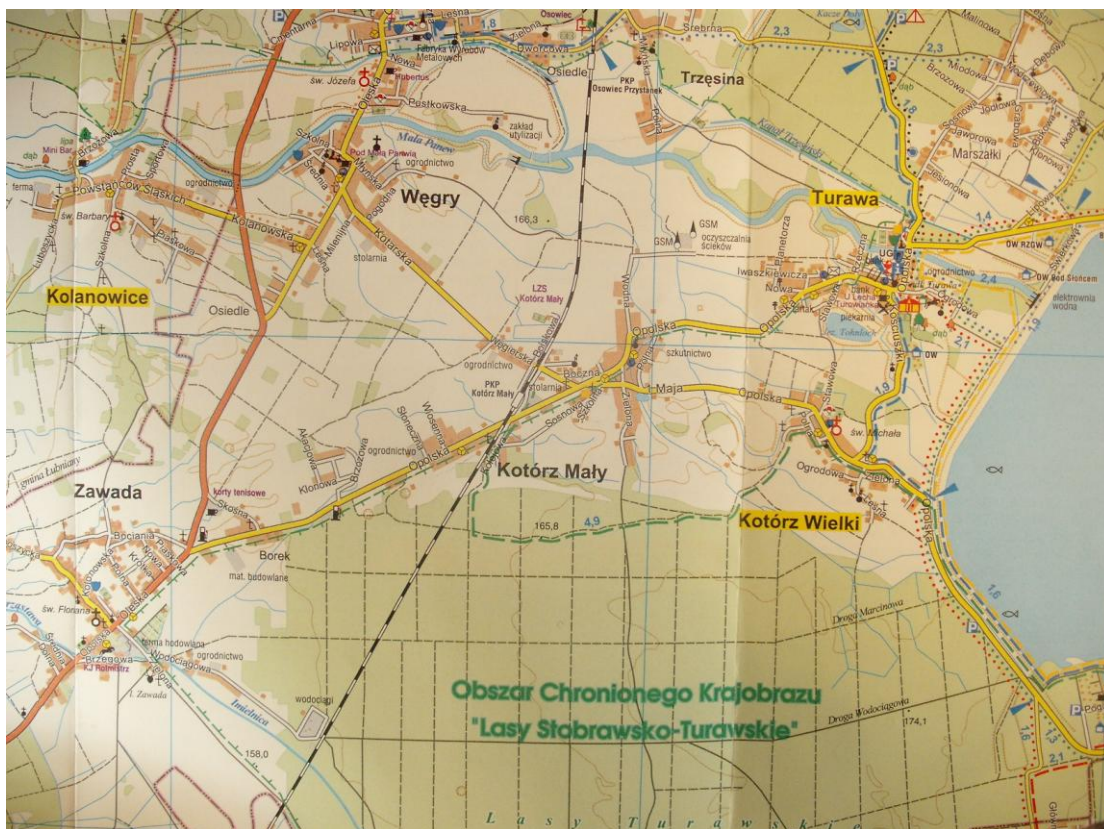
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 narzuca obowiązek posiadania planu odnowy miejscowości, który został przyjęty przez Zebranie Wiejskie danej miejscowości oraz zatwierdzony przez radę gminy.

„Plan Odnowy Miejscowości Kotórz Mały na lata 2021-2028” jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i określa cele oraz kierunki działania wraz z określeniem zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną planowanych na lata 2021-2028. Dokument „**Plan Odnowy Miejscowości Kotórz Mały**” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych, w tym dostępu do środków unijnych i funduszy rządowych.

II. Charakterystyka miejscowości

Kotórz Mały to wieś w województwie opolskim (powiat opolski, gmina Turawa), położona na zachód Jeziora Turawskiego. Liczy ona 930 mieszkańców a teren całego sołectwa zajmuje 1394,28 ha.

Historia wsi

Kotórz Mały – pierwsza wzmianka o wsi datuje się na 1295 r. Na podstawie kroniki opracowanej przez ks. Proboszcza Carla Kahl z Kotorza Wielkiego (1862- 1883) pod tytułem „Das Majorat Turawa” — podaje się następujące fakty historyczne dotyczące wsi Kotórz Mały. Według najstarszych dokumentów na przestrzeni wieków wieś nosiła różne nazwy np. Kotorze, Kotce, Chottots, Kotocz, Kottosch, Klein Chotorz, Polski Chotorz, Klein Kotorz, a od roku 1937 Klein Kochen którą zmieniono w 1945r. na Kotórz Mały.

Książę Bolesław z Opola w 1312 r. udzielił rolnikom, gospodarstwom znaczniejszym z Polskiego Chotorza przywileje, między innymi w formie uznania im własności ich posiadłości. W zamian musieli przymusowo rocznie dostarczyć Panu 20 garnców miodu. W 1399 r. Książę Władysław (Wladislaus) z Opola podarował ojcom Dominikanom z Opola młyn w Luboszycach (Lubosheitz), w którym musieli obowiązkowo mieszkańcy Kotorza Małego (Klein Chotorz) dokonać przemiału swoich zbóż. W 1430 r. właścicielem wsi Klein Chotocz został Heinrich Dornheim. Zgodnie z umową z dnia 25.04.1565 r. zwrócono mieszkańcom wsi pola, łąki itd., które kiedyś przywłaszczył sobie Georg von Königsfeld. Zezwolono na szeroko zakrojoną hodowlę krów, owiec, koni, świń, drobiu itp. Gospodarze otrzymali zezwolenie na wypas świń w lasach dębowych, gdzie żywiły się żołędziami. Lasy Kotorza Małego były do dyspozycji własnej i innych wsi. Rzeka Mała Panew bardzo często wykraczała poza swoje brzegi, zalewała wsie, uprawy, ludność ponosiła znaczne straty. Dotyczyło to w dużej mierze i wsi Kotórz Mały.

Hrabina Catharina Kokorz i w 1586 r. zarządziła przełożenie koryta rzeki. W XVIII w. za czasów Hrabiów von Löwenkron Klein Chotorz obszarowo był znacznie większy od Kotorza Wielkiego i miał też większą ilość mieszkańców. Mieszkańcy trudnili się przede wszystkim rolnictwem i rzemiosłem. Światowy kryzys gospodarczy, I wojna światowa, ogromna inflacja w 1923 r. wpłynęły bardzo znacznie na zubożenie ludności, również w Kotorzu Małym. Bardzo duże bezrobocie, brak miejsc dla uczniów itp. powodowało że ludność żyła w biedzie. Sytuacja finansowa mieszkańców Kotorza Małego poprawiła się znacznie, gdy w roku 1934 ruszyło ogromne przedsięwzięcie — budowa Jeziora Turawskiego. Prace rozpoczęto dzięki staraniom hrabiego Hubertusa von Garnier. Powodem budowy były ciągłe powodzie i liczne podtopienia rzeki Mała Panew. Ludzie nareszcie znaleźli zatrudnienie, dobre zarobki, a młodzi wyuczyli się zawodów — co procentowało w przyszłości. Budowa jeziora zmieniła również mentalność ludzi, uwierzyli w siebie, zaczęli budować nowe, ładne domy, remontowano obejścia, wyposażano wnętrza. Wieś stała się piękna. Budowa jeziora zakończyła się w 1938 r.

W 1939 r. Kotórz Mały (Klein Kochen) liczył 1059 mieszkańców. We wsi znajdowały się następujące obiekty:

- dworzec kolejowy: istnieje od 1888 r. kiedy uruchomiono linię kolejową Opole-Kluczbork. -
- kapliczka: dzwon ogłaszał różne wydarzenia np. zgon mieszkańca, pogrzeb, „Anioł Pański”, dzwonił bardzo punktualnie, niektórzy mieszkańcy ustawiali według niego zegary,
- budynek szkoły: istnieje od 1913 r., wcześniej dzieci uczęszczały do szkoły w Kotorzu Wielkim
- staw: był bardzo zadbany, nie można się było w nim kąpać, były uprawiane na nim tylko sporty zimowe,
- kuźnia: prowadzona przez Jakuba Nowak oferowała kucie koni, remonty narzędzi rolniczych,
- zakład kołodziejski, należący do Stanisława Schotala, służył przede wszystkim rolnikom, wykonując głównie koła do wozów rolniczych
- dwa sklepy tj. masarnia i rzeźnia: właścicielami byli Albert Bartyła i Theodor Kodziela.
- przedszkole, które istnieje do dziś,
- warsztat krawiecki mistrza Petera Schwiertza ,
- dwie piekarnie, które oferowały codziennie świeże pieczywo i ciasta. Prowadzone były przez P. Schnotalla i Antona Tarary, który chodził codziennie od domu do domu i roznosił swoje wyroby
- dwie restauracje: ta obok dworca należała do Augusta Ptassek. W środku wsi znajdowała się

- większa, z dużą salą taneczną właścicielem była rodzina Libera. Obok restauracji były stajnie gdzie podróżnicy mogli przechowywać konie,
- sklep warzywniczo-owocowy, którego właścicielem był Karl Liebig. Towar sprowadzał min. wagonami kolejowymi a zaopatrywali się tu również mieszkańcy okolicznych wsi,
  - stolarnia i tartak, zatrudniający kilkunastu robotników, położony przy samej linii kolejowej należały do Jozefa Długosa, znanego jako wybitny starosta weselny,
  - cztery sklepy spożywcze należące do rodzin: Libera, Schnotalta, Matek, Bartosik,
  - filia poczty, prowadzona w sklepie Leona Libery,
  - straż pożarna, powstała w roku 1903 po wielkim pożarze, w którym spłonęła znaczna część wsi. Straż dysponowała wozami ciągnionymi przez konie. Po niedługim czasie od powstania straży pożarnej strażacy obsługiwali różne imprezy, zgromadzenia
  - plac przeładunku drewna „Holzplatz”,
  - duży magazyn nawozów sztucznych „Raifeisen”
  - cztery krzyże przydrożne,

Stan obecny

Najważniejszą rolę w powiązaniach komunikacyjnych miejscowości z terenami sąsiednimi pełni droga powiatowa o nr 1705 O, która przebiega od skrzyżowania z drogą krajową nr 45 przez tereny zabudowane Kotorzą Małego prowadząc do Turawy, następnie północnym brzegiem jeziora Turawskiego do wsi Rzędów, Kadłub Turawski i Zakrzów Turawski, łącząc gminę Turawa z wsią gminną Zębowice oraz miastem Dobrodzień.

Droga ta prowadzi ruch lokalny związany z obsługą wsi oraz ruch tranzytowy w kierunku Dobrodzienia, a także zapewnia podstawowe powiązania miasta Opole z terenami rekreacyjno – wypoczynkowymi północnego brzegu Jeziora Turawskiego oraz Jeziora Srebrnego. W stanie istniejącym utrudnienia w ruchu występują głównie na jej odcinku przebiegającym od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1706 O przez tereny zabudowane wsi Kotorz Mały. Docelowo droga ta będzie obsługiwać Punkt Selekttywnej Zbiórki Odpadów dla Gminy Turawa, powstający w rejonie oczyszczalni ścieków, co spowoduje dodatkowe obciążenie ruchem i pogorszy już dzisiaj lokalnie bardzo złe warunki ruchu.

Na pozostałym przebiegu generalnie istniejące parametry drogi zapewniają płynność ruchu z wyłączeniem dni, w których sezonowe wahania ruchu uniemożliwiają jej sprawne funkcjonowanie.

Droga powiatowa nr 1706 O jest drugim istotnym dla obsługi miejscowości ciągiem komunikacyjnym, przebiegającym od skrzyżowania z drogą powiatową 1705 O przez teren zabudowany wsi Kotórz Mały i Kotórz Wielki, a następnie południowym brzegiem jeziora Turawskiego do wsi Szczedrzyk (gmina Ozimek). Prowadzi ona ruch lokalny i tranzytowy do miasta Ozimek, a także odgrywa zasadniczą rolę w sezonowych powiązaniach miasta Opole z terenami rekreacyjno – wypoczynkowymi południowego brzegu jeziora Turawskiego oraz zabudową letniskową we wsi Niwki (gminy Chrzastowice) i wsi Szczedrzyk.

Na terenie miejscowości znajduje się przystanek kolejowy na linii kolejowej relacji Opole - Jełowa – Kluczbork, na której regularnie kursuje szynobus. Oprócz tego połączenia komunikacyjne oferują przewoźnicy prowadzący działalność w zakresie przewozu osób.

Miejscowość Kotórz Mały to miejscowość zwodociągowana i skanalizowana. Woda dostarczana jest z ujęcia w Turawie, które stanowią dwie studnie (nr 4, 5), wiercone w obudowie typu „Wodrol” z laminatu, wykonane w latach 1991-1992 ujmujące wodę z warstw czwartorzędowych.

Ścieki odprowadzane są za pomocą sieci kanalizacyjnej (wybudowanej ze środków pozyskanych ze Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006) do mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków zlokalizowanej w północnej części sołectwa Kotórz Mały. Istniejąca oczyszczalnia ścieków to oczyszczalnia typu BIOGRADEX wybudowana w latach 1997-1999. Surowe ścieki dostają się do komory krat i piaskownika poziomego gdzie są wstępnie podczyszczane. Następnie kierowane są do zbiornika retencyjnego w celu przetrzymania ścieków dopływających nierównomiernie (w przyszłości) z terenów rekreacyjnych położonych nad Jeziorami Turawskimi. W zbiorniku tym następuje wstępne napowietrzanie i mieszanie ścieków. Ze zbiornika poprzez pompownię pośrednią ścieki kierowane są do zespołów biologicznego oczyszczania typu BIOGRADEX składającego się z komory stresu beztlenowego, komory denitryfikacji komory usuwania węgla, komory nitryfikacji I oraz komory nitryfikacji II z modyfikacją osadu, osadnikiem wtórnym. Osad nadmierny poddawany jest zagęszczeniu i mechanicznemu odwodnieniu. Ponadto na terenie oczyszczalni znajduje się punkt zlewny oraz pompownia ścieków własnych i dowożonych. Odciek z oczyszczalni rowem odprowadzany jest do rzeki Mała Panew.

W okolicach oczyszczalni znajduje się niezagospodarowany teren gminny przeznaczony na strefę aktywności gospodarczej (parku przemysłowego preferującego działalności nieszkodliwe dla środowiska).

W zakresie infrastruktury edukacyjno-kulturalnej to na terenie miejscowości istnieje Publiczne Przedszkole, funkcjonuje świetlica środowiskowa oraz Sala Wiejska. Działa zespół śpiewaczy seniorów „Heimatglocken” przy DFK Kotórz Mały.

Kotórz Mały to miejscowość o dobrze rozwiniętej infrastrukturze sportowej. Na Terenie LKS „Silesius” znajduje się: boisko główne z bieżnią i trybunami z indywidualnymi plastikowymi siedzeniami, boisko boczne treningowe ze sztucznym oświetleniem oraz budynek klubowy z zapleczem gospodarczym.

Klub prowadzi aktualnie dwie drużyny: seniorów i młodzików. Drużyna seniorska występuje obecnie w III lidze opolsko-śląskiej.

Na terenie byłej szkoły funkcjonuje kompleks boisk do koszykówki, siatkówki i piłki nożnej, które powstały dzięki zaangażowaniu lokalnych firm i samych mieszkańców.

III. Inwentaryzacja zasobów

Inwentaryzacja zasobów została wykonana przez mieszkańców wsi na podstawie wcześniej przygotowanych tabel. Zasoby zostały podzielone na kilka rodzajów tak, aby ułatwić ich ewidencję. Rodzaje zasobów i przykładowe ich składowe to:

- zasoby przyrodnicze – wszystkie formy ochrony przyrody, wody powierzchniowe (cieki, stawy), fauna i flora, przyroda nieożywiona, rzeźba terenu, krajobraz.;
- zasoby kulturowe - obiekty zabytkowe, historyczne, o znaczeniu sentymentalnym, historia (postacie historyczne), tradycje, legendy, zwyczaje, święta, nazwy lokalne, gwara, prywatne obiekty, architektura wiejska (tradycyjne wiejskie budowle - spichlerze, młyny, kuźnie itp.), tradycyjne zawody;
- tereny użyteczności publicznej - skwery, parki, ścieżki rowerowe, rynki, boiska sportowe, place zabaw, działki komunalne;
- infrastruktura społeczna - domy kultury, świetlice, Sale Wiejskie, szkoły, biblioteki, sale gimnastyczne, muzea, izby pamięci, sklep, apteka, kościół, cmentarz itp.;
- infrastruktura techniczna - oświetlenie, drogi (jakość i szlaki komunikacyjne), odległość od znaczących miejscowości, media (woda, prąd, gaz, kanalizacja, telefon, Internet), strażnica OSP, działki pod zabudowę, plan zagospodarowania przestrzennego;

- gospodarka i rolnictwo - najważniejsze zakłady pracy (jakie?), gospodarstwa rolne (jaka produkcja?), spółdzielnie produkcyjne, działalność pozarolnicza (rzemiosło), agroturystyka, specyficzne produkty (hodowle, uprawy), nieużytki, odnawialne źródła energii;
- kapitał społeczny - organizacje (stowarzyszenia, koła, rady, kluby sportowe, OSP itd.), ludzie i ich umiejętności i wiedza, zespoły ludowe, teatralne, taneczne, orkiestry, liderzy (autorytety);

Inwentaryzacja zasobów miejscowości Kotórz Mały została przedstawiona w poniższej tabeli.

L.p.	Rodzaj zasobu	Znaczenie		
		obojętne	małe	duże
Zasoby przyrodnicze				
1	Staw		X	
2	Lasy turawsko-stobrawskie			X
3	Bliskość Jezior Turawskich			X
Zasoby kulturowe				
1	Kapliczka			X
2	Zabytkowy dworzec kolejowy			X
Tereny użyteczności publicznej				
1	Boisko sportowe LKS			X
2	Kompleks boisk sportowych (koszykówka, siatkówka plażowa)			X
Infrastruktura społeczna				
1	Sala Wiejska			X
2	Świetlica			X
3	Sklepy spożywcze 2			X
4	Przedszkole			X
Infrastruktura techniczna				
1	Droga powiatowa			X
2	Wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, Internet			X
3	Odległość od Opola			X
4	Drogi			X
5	Oczyszczalnia ścieków			X
6	Oświetlenie			X
7	PKP			X
Gospodarka i rolnictwo				
1	Stolarnie			X
2	Ogrodnictwo, sad			X
3	Gospodarstwa rolne hodowlane			X
Kapitał społeczny				
1	LKS „Silesius”			X
2	Zespoły ludowe			X
3	Koło mniejszości niemieckiej			X
4	Klub seniora			X

Zidentyfikowane zasoby pozwalają stwierdzić że wieś Kotórz Mały pełni funkcję mieszkaniowo – usługową. Na terenie wsi znajduje się dwie duże stolarnie, szklarnia, firma oferująca maszyny do obróbki drewna. Dobrze rozwinięta jest infrastruktura sportowa oraz kulturalno edukacyjna.

IV. Ocena mocnych i słabych stron (analiza SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystne usytuowanie: <ul style="list-style-type: none"> - bliskość drogi krajowej nr 45 - niewielka odległość od miasta wojewódzkiego Opola 2. Duży potencjał ludzki, najliczniejszą grupę ludności stanowią osoby w wieku produkcyjnym. 3. Zakłady produkcyjne i usługowe 4. Prężnie działające organizacje: <ul style="list-style-type: none"> - Zespoły Ludowe - LKS „Silesius” - koło mniejszości niemieckiej 5. Wieś jest zwodociągowana i skanalizowana 6. Dobry stan techniczny boiska sportowego. 7. Atrakcyjne warunki środowiska naturalnego: <ul style="list-style-type: none"> - Lasy Turawsko-Stobrawskie - mała odległość do Jeziora Turawskiego 8. Oczyszczalnia ścieków 9. Potencjalny teren inwestycyjny przy oczyszczalni ścieków 10. Baza edukacyjno-kulturalna: <ul style="list-style-type: none"> - Sala Wiejska - Świetlica środowiskowa 11. Duża lesistość - w bliskim sąsiedztwie. 12. Wielokulturowość mieszkańców 13. Powstająca ścieżka pieszo-rowerowa łącząca miejscowość z Opolem, Zawadą, Turawą i Jeziolem Turawskim 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała oferta edukacyjno-kulturalna 2. Niewyasfaltowane boczne drogi 3. Niezagospodarowane tereny gminne 4. Niewystarczająca promocja 5. Niewystarczająca infrastruktura techniczna – brak sieci gazowej, nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój agroturystyki. 2. Tworzenie miejsc pracy w sferze usług. 3. Poprawa estetyki i wizerunku wsi. 4. Możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów. 5. Polepszenie warunków życia na wsi. 6. Aktywizacja mieszkańców. 7. Wykorzystanie istniejących zasobów. 8. Wielofunkcyjny rozwój wsi. 9. Troska o własne otoczenie, środowisko. 10. Przenoszenie na wieś dobrych praktyk współpracy, współdziałania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastające koszty zatrudnienia. 2. Zagrożenie patologią społeczną (np. alkoholizm). 3. Niewielka świadomości współdziałania. 4. Zniechęcenie, niska motywacja do działania 5. Duży wzrost natężenia ruchu drogowego 6. Emisja zanieczyszczeń powietrza pyłami i gazami

Cele i zadania określone w Planie Odnowy Miejscowości są wewnętrznie zgodne, a ich osiągnięcie i realizacja nie powoduje negatywnych skutków dla osiągnięcia celów i realizacji zadań strategii wyższego rzędu. W celu stworzenia zbioru inwestycji zadań, jakie należy przeprowadzić w okresie krótkoterminowym i perspektywicznym na terenie miejscowości Kotórz Mały, posłużono się przede wszystkim sugestiami mieszkańców oraz wynikami analizy SWOT.

Poniżej przedstawiono uszczegółowienie celów ogólnych:

1. Poprawa jakości życia (przedsięwzięcia niematerialne), a w szczególności:
  - 1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego.
  - 1.2. Rozwój sportu.
  - 1.3. Integracja mieszkańców.
  - 1.4. Promocja zdrowego stylu życia.
  - 1.5. Rozwój zasobów ludzkich.
2. Poprawa standardu życia (przedsięwzięcia materialne), a w szczególności:
  - 2.1. Zagospodarowanie terenów użyteczności publicznej.
    - 2.1.1. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań.
    - 2.1.2. Modernizacja obiektów sportowych.
  - 2.2. Rozwój i modernizowanie infrastruktury społecznej.
  - 2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej.
    - 2.3.1. Poprawa bezpieczeństwa.
3. Rozwój tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego, a w szczególności:
  - 3.1. Kultywowanie lokalnych tradycji.
  - 3.2. Promocja wsi.
  - 3.3. Poprawa wizerunku wsi.
  - 3.4. Określenie i realizacja wizji wsi.
4. Poprawa bytu (przedsięwzięcia ekonomiczne), a w szczególności:
  - 4.1. Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości lokalnej.

V. Opis planowanych zadań

W poniższej tabeli zostały przedstawione zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną na lata 2021 – 2028 w kolejności wynikającej z przyjętych celów (priorytetów) rozwoju miejscowości. Zadania te jednocześnie realizują poszczególne cele i stanowią ich uszczegółowienie. Zadania zostały zaproponowane przez mieszkańców Kotorza Małego, którzy stwierdzili że realizacja tych zadań może pozytywnie wpłynąć na zrównoważony rozwój miejscowości.

Opis każdego zadania zawiera nazwę, cel, przeznaczenie, szacunkowy koszt, potencjalne źródło finansowania i harmonogram realizacji. Niektóre ze składowych tego opisu (szacunkowy koszt, źródło finansowania, harmonogram) w trakcie okresu realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości mogą ulec zmianie. Wynika to z sytuacji na rynku, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz innych aspektów, na które mieszkańcy wsi nie mają wpływu.

1. Szacunkowy koszt zadań oraz potencjalne źródło ich finansowania

L.p.	Nazwa / przeznaczenie projektu		Szacowana wartość projektu [PLN]	Potencjalne źródła finansowania projektu
1.	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową	1.1. Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców 1.4. Promocja zdrowego stylu życia	35 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
2.	Zorganizowanie festynu rodzinnego "Sport i rodzina"	1.1. Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców 1.4. Promocja zdrowego stylu życia	30 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
3.	Termomodernizacja wraz z wymianą dachu na budynku wielofunkcyjnym (sala wiejska, przedszkole)	2.1.1. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań	500 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
4.	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców	35 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
5.	Organizacja cyklicznych spotkań okolicznościowych dla dorosłych	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.3. Integracja mieszkańców	35 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
6.	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców	1.5. Rozwój zasobów ludzkich 4.1. Stwarzanie warunków sprzyjających rozwojowi	15 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne

		przedsiębiorczości lokalnej		
7.	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży	1.1. Wzbogacenie życia kulturalnego 1.2. Rozwój sportu 1.3. Integracja mieszkańców	30 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
8.	Zagospodarowanie terenu przed obiektem LKS „Silesius” plac zabaw i siłownia	2.1.2. Modernizacja obiektów sportowych	100 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
9.	Zagospodarowanie terenu wokół Sali Wiejskiej z przeznaczeniem na miejsce spotkań	2.1.1. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań	100 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
10.	Asfaltowanie bocznych dróg	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	1 900 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
11.	Budowa drogi gminnej w miejscowościach: Turawa i Kotórz Mały (drogi prowadzącej do oczyszczalni ścieków oraz PSZOK)	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	1 500 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
12.	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego	2.3. Rozwój i modernizowanie infrastruktury technicznej	250 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
13.	Rekreacyjne zagospodarowanie stawu	2.1.1. Rozwój i modernizacja terenów rekreacyjnych i miejsc spotkań	300 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
14.	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi	3.2. Promocja wsi	5 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
15.	Wykonanie tablic informacyjnych	3.2. Promocja wsi	5 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
16.	Opracowanie znaku wsi	3.2. Promocja wsi	1 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne
17.	Opracowanie tematyki wsi	3.2. Promocja wsi	2 000,00	Gmina Turawa Środki własne, Środki zewnętrzne

2. Harmonogram realizacji zadań

L.p.	Nazwa / przeznaczenie projektu	Rok realizacji							
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1	Zorganizowanie zajęć sportowych w oparciu o istniejącą infrastrukturę sportową								
2	Zorganizowanie festynu rodzinnego "Sport i rodzina"								
3	Termomodernizacja wraz z wymianą dachu na budynku wielofunkcyjnym (sala wiejska, przedszkole)								

4	Organizacja cyklicznych imprez dla dzieci								
5	Organizacja cyklicznych spotkań okolicznościowych dla dorosłych								
6	Organizacja szkoleń tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców								
7	Organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży								
8	Zagospodarowanie terenu przed obiektem LKS „Silesius” plac zabaw i siłownia								
9	Zagospodarowanie terenu wokół Sali Wiejskiej z przeznaczeniem na miejsce spotkań								
10	Asfaltowanie bocznych dróg								
11	Budowa drogi gminnej w miejscowościach: Turawa i Kotórz Mały (drogi prowadzącej do oczyszczalni ścieków oraz PSZOK)								
12	Uzupełnienie oświetlenia ulicznego								
13	Rekreacyjne zagospodarowanie stawu								
14	Przygotowanie i wydruk ulotek promocyjnych o wsi								
15	Wykonanie tablic informacyjnych								
16	Opracowanie znaku wsi								
17	Opracowanie tematyki wsi								

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości rozpocznie się poprzez przyjęcie dokumentu na Zebraniu Wiejskim mieszkańców Kotorza Małego, a następnie zatwierdzenie go uchwałą Rady Gminy Turawa. Wdrożenie Planu zaleca się Wójtowi Gminy Turawa, Radzie Sołeckiej oraz Sołtysowi miejscowości. Monitorowanie każdego przedsięwzięcia, czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci ustalonych wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Turawa zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Kotórz Mały. Oceną wdrażania Planu zajmie się Rada Sołecka.